

D ů v o d y:

Josef P., jsa vyloučen ze zastupování společnosti, nemohl ve své vlastnosti jako společník žalované firmy tuto zavazovati a to jak podle čl. 115 našeho, tak i podle § 91 slovenského obch. zákona. Jde však o otázku, mohli-li žalovaná firma a Josef Z. býti zavázáni jednáním Josefa P. jako svého zmocněnce. Již ve svém rozhodnutí čís. 2993 sb. n. s. vyslovil nejvyšší soud, že společníci ke kolektivnímu zastupování oprávnění mohou jednotlivě společníky zmocniti, by předsevzali za společnost určitá jednání neb určité druhy jednání. Tím byla zároveň vyslovena zásada, že také společník veřejné obchodní společnosti, jenž jinak podle zápisu v obchodním rejstříku je vyloučen ze samostatného zastupování nebo i ze zastupování společnosti vůbec, může vystupovati jako zmocněnec společnosti a může v této vlastnosti uložit jí závazky, pokud jednal v mezích svého zmocnění. Obchodní plnou moc lze udělit nejen výslovně, nýbrž i mlčky; rozhoduje tu chování se principálovo, jak se jeví na venek (čl. 47 obch. zák. a § 43 slov. obch. zák.). Udělení obchodní plné moci jest obsaženo již v tom, že principál trpí, by jiný, tedy i společník jinak ze zastupování vyloučený, vystupoval v právním styku jako jeho zmocněnec. Podle zjištěných skutkových okolností není pochybnost, že Josef P. byl druhým společníkem Z. mlčky k objednávkám jménem žalované společnosti zmocněn. Je proto nerozhodno, byl-li P. v rozhodné době ještě společníkem žalované firmy, zda Z. o objednávkách věděl a je dodatečně schválil. Zjištěno bylo, že dotyčné objednávky konal P. jménem žalované firmy. Z těchto objednávek vznikly proto závazky dovolatelům podle čl. 52 našeho (§ 49 slov.) obch. zákona.

Čís. 14293.

Není-li družstvo oprávněno podle stanov prodávati zboží nečlenům, zakládá takovýto prodej nekalou soutěž.

I družstvo je soutěžitelem podle § 46 zákona o nekalé soutěži v poměru k soukromým obchodníkům téhož nebo podobného oboru hospodářského a je též podrobena předpisům zákona o nekalé soutěži.

Nabízení značkového zboží, t. j. zboží, které výrobce dává do obchodu stále v jednom druhu, jakosti, označení, zevnější úpravě a za jednotnou pevnou cenu, která je odběratelům známa a za kterou se zboží prodává všude stejně bez ohledu na místo prodeje nebo osobu prodávajícího, vědomě za nižší cenu, než jak ji výrobce stanovil, je v rozporu s dobrými mravy soutěže.

(Rozh. ze dne 5. dubna 1935, Rv IV 291/34; důvody viz Úr. sb. č. 2048.)

Čís. 14294.

Za škody z dolování na vlastnictví třetích osob ručí vlastník hor, byť i jich provoz přenechal třetí osobě (pachtýři).

Majitel dolů jest zásadně povinen nahraditi jen skutečnou škodu, nikoliv ušlý zisk, leč že škoda byla způsobena úmyslně nebo hrubou nedbalostí.

Za skutečnou škodu způsobenou při provozování hor ručí bez ohledu na zavinění i pachtýři horních těles.

(Rozh. ze dne 6. dubna 1935, Rv I 937/34.)

Žalobci domáhají se žalobou na vlastníci hor, firmě B. Kohlenwerke, akc. spol. v L. a pachtýřích těchto hor Františku R. a Emilu H. náhrady škody, vzniklé jim na jejich stavbě dolování žalovaných pachtýřů. **Nižší soudy** uznaly žalobní nárok důvodem po právu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

K dovolání žalované akciové společnosti B. Kohlenwerke: Je nesporno a plyne také ze smlouvy ze dne 29. května 1922, že smlouvou tou přenechal právní předchůdce dovolatelčin, těžařstvo B. Kohlenwerke, druhému a třetímu žalovanému neobmezené a výhradné právo porubní v částech jednoduché míry dolové Sv. J. a dvojité míry dolové B., ve smlouvě blíže označených. Dovolatelka nepopírá, že do této smlouvy pachtovní vstoupila a bylo pak ujednáním dodatečně uzavřeným mezi dovolatelkou a druhým a třetím žalovaným ze dne 15. června 1927, pokud se týče 27. července 1927, původně ujednané právo porubní rozšířeno i na zbytek jednoduché míry dolové Sv. J. a dvojité míry dolové B. Škoda na budovách žalobců povstala teprve roku 1927 a byla způsobena dolováním druhého a třetího žalovaného v dole Žofie. Podle toho závadné dolování se právě dalo v dolových mírách dovolatelkou druhému a třetímu žalovanému propachtovaných. Škoda na budovách žalobců povstala jen dolováním druhého a třetího žalovaného v propachtovaných jim mírách dolových. Jak bylo zevrubně doloženo v rozhodnutí čí. 1118 sb. n. s., na něž se dovolatelka poukazuje, ručí za škody způsobené dolováním na vlastnictví třetích osob vlastníci hor, byť i provoz jich přenechal osobě třetí. Stejně rozhodl nejvyšší soud v rozhodnutích ve sbírce neuveřejněných Rv I 876/27 a Rv I 877/27, kde šlo o škodu, způsobenou dolováním pachtýřů. Stihala by proto dovolatelka bezprostřední povinnost knáhradě škody způsobené jejími pachtýři žalobcům a jde jen o to, zda žalobci vzhledem k tomu, že jejich předchůdce Antonín K. st. postavil obytné stavení s ostatními budovami v dolových polích po jich propůjčení těžařstvu B. Kohlenwerke, nepozbyl podle § 106 hor. zák. nároku na náhradu škody. Jde o poškození budov žalobců, postavených v r. 1902, k čemuž došlo teprve v roce 1927. Že by se předchůdce Antonín K. st. při stavební komisi dne 11. června 1902 konané byl vzdal náhrady škody, jež by mu vzešla budoucím dolováním, z protokolu o této stavební komisi nevychází, neboť nedošlo podle protokolu toho k nějakému ujednání v příčině těchto škod, nýbrž prohlášení zástupce těžařstva B. Kohlenwerke týkalo se, jak uvedený protokol tomu nasvědčuje, toliko odmítnutí náhrady škod, jež by povstaly následkem dosavadního dolování tohoto těžařstva v dolech B., k nimž patřila podle doznání dovolatelky v její žalobní odpovědi i míra dolová Sv. J., neboť jen tak je rozuměti jeho prohlášení, přihlíží-li se k celému jeho doslovu (§ 914 obč. zák.). Je nesporno, že Antonínu K. bylo sta-

vební povolení ke stavbě uděleno, posune-li stavbu o 25 m na východ a plyne to také ze stavebních spisů, podle nichž se konala kolaudační komise dne 27. listopadu 1902 a bylo při ní zjištěno, že Antonínu K. st. předepsané podmínky byly splněny. Nejde proto o stavbu, která byla v dolovém poli zřízena bez úředního povolení, jak to má na mysli § 106 hor. zák. a musil a mohl Antonín K. st. jako stavebník vzhledem k prohlášení zástupce báňského revírního úřadu učiněnému při stavební komisi počítati s tím, že jeho stavba nebude poškozena následkem dolování již skončeného (srov. rozh. čís. 4916 sb. n. s.) a ručí proto dovolatelka za škodu, která povstala na budovách žalobců novým dolováním jejich pachtýřů. Nejde tu o škodu vzešlou dolováním těžarstva B. K. v letech 1887 až 1894, nýbrž o škodu, která, jak zjištěno, povstala jedině tím, že druhý a třetí žalovaný v dolových mírách těžarstvem opuštěných opět dolovali. Že by ke škodě té bylo došlo, i kdyby druhý a třetí žalovaný nebyli v dolových mírách těch uhlí rubali, dovolatelka neprokázala. Ručí proto dovolatelka za škodu zažalovanou a to s druhými dvěma žalovanými solidárně. Jak bylo doličeno v rozhodnutí čís. 4677 sb. n. s., jest majitel dolů zásadně povinen nahraditi jen skutečnou škodu, nikoliv ušlý zisk, leč že škoda byla způsobena úmyslně neb hrubou nedbalostí. Veškerou škodu, kterou žalobci uplatňují, jest podřaditi pod pojem skutečné škody. To platí i o požadované náhradě za zvýšení výloh budoucího udržování a zmenšení doby trvání 10% hodnoty, kteréžto nároky zapadají vlastně do rámce nároků na náhradu pro znehodnocení budov. Nepochybily proto nižší soudy, když uznaly, že zažalovaný nárok je důvodem svým celý po právu. K dovolání žalovaných Františka R a Emila G.: Podle ustálené judikatury nejvyššího soudu ručí se po rozumu § 364 a) obč. zák. za skutečnou škodu dolováním způsobenou bez ohledu na zavinění (srov. rozh. čís. 13326 sb. n. s.) a ručí za takovou škodu i pachtýři horních těles, jež jsou podle § 109 hor. zák. nemovitým vlastnictvím a podle § 298 obč. zák. nemovitou věcí, způsobili-li škodu tu svým dolováním, neboť ustanovení § 364 a) obč. zák. je zařazeno mezi předpisy o sousedském právu a za souseda jest pokládati nejen vlastníka sousední nebo blízké nemovitosti, nýbrž i pachtýře, jenž svými zásahy vyvolává poruchy na nemovitosti těmto zásahům vystavené. Ježto škoda na budovách žalobců povstala právě dolováním dovolatelů, jsou dovolatelé povinni podle § 364 a) obč. zák. nahraditi žalobcům veškerou jim vzešlou škodu. Jde tu proto o solidární závazek všech tří žalovaných (§ 1302 obč. zák.).

Čís. 14295.

K odůvodnění náhradního nároku podle § 1 zákona ze dne 21. března 1918 čís. 109 ř. z. se vyžaduje, aby majetková újma vznikla nákladem, nutným ke zrušení odsuzujícího rozsudku.

Takovým nákladem není honorář vyplacený za posudek universitního profesora připojený ke zmateční stížnosti k zachování zákona.